

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ-4114-02-17/2012
I/12/009

Szczecin, sierpnia 2012 r.

**Pan
Tadeusz Rajkiewicz
Dyrektor Oddziału
Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych
i Autostrad w Szczecinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Oddziale Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad z siedzibą w Szczecinie (dalej: Oddział) kontrolę prawidłowości ewidencjonowania nieruchomości Skarbu Państwa otrzymanych w trwały zarząd w latach 2009-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 sierpnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1.06.2012 r. – art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli²), przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Oddziału w kontrolowanym zakresie.

Oddział nie prowadził ewidencji nieruchomości Skarbu Państwa otrzymanych w trwały zarząd. W wyjaśnieniach wskazano, że dotychczas istniejące uregulowania prawne nie nakładały na GDDKiA - jako trwałego zarządcę - obowiązku prowadzenia takiej ewidencji. Podano, że zmiana przepisów regulujących gospodarkę finansową jednostek sektora finansów publicznych spowodowała, że rozpoczęto działania mające na

¹ Dz.U. z 2012 r. poz. 82 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.

celu przyjęcie majątku drogowego na stan. W toku kontroli sporządzono zestawienie nieruchomości Skarbu Państwa otrzymanych w trwały zarząd w latach 2009-2011.

W okresie od 1.01.2009 r. do 31.12.2011 r., wg stanu na 31.12.2011 r., we władaniu Oddziału pozostawały: środki trwałe Skarbu Państwa grupy 0 – *Grunty* o łącznej powierzchni 566,17 ha i wartości 112.974.408 zł (740 działek), grupy 1 – *Budynki i lokale* o łącznej powierzchni 452,8 m² i wartości 5.270.726 zł oraz grupy 2 – *Obiekty inżynierii lądowej i wodnej* o wartości 3.723.739 zł.

Z ustaleń kontroli wynika, że w badanym okresie Oddział wykorzystywał na swoje potrzeby grunty Skarbu Państwa, przekazane w trwały zarząd o łącznej powierzchni 566,17 ha i łącznej wartości 112.974,4 tys. zł (wg stanu na 31.12.2011 r.). Natomiast środki trwałe grupy 1 i 2 otrzymane w trwały zarząd nie były przeznaczone na potrzeby Oddziału, były niekompletne, niezdatne do użytkowania, przeznaczone do rozbiórki.

Grunty Skarbu Państwa, którymi Oddział zarządzał, nie były ujmowane w latach 2009-2011 w księgach rachunkowych, co skutkowało niewykazywaniem w bilansie faktycznego stanu aktywów Oddziału. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 i 46 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 12 i 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

W toku kontroli NIK ustalono, że Oddział otrzymał w trwały zarząd grunty na okres dłuższy niż rok, kompletne, zdatne do użytku i na wykonywanie zadań ustawowych Oddziału. Na podstawie tych przesłanek nieruchomości te kwalifikowały się do środków trwałych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że rozumie się przez nie rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności nieruchomości - w tym grunty, budowle i budynki. Otrzymane przez Oddział grunty (jako środki trwałe) były jej aktywami, gdyż Oddział sprawował kontrolę i gospodarował tymi nieruchomościami.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy o rachunkowości przez aktywa rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Doprecyzowaniem powyższych przepisów ustawy o rachunkowości jest § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.⁴, który stanowi że przez środki trwałe - rozumie się środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o rachunkowości Oddział powinien stan aktywów wykazywać w bilansie na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy.

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁴ w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861 ze zm.), które poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *ujmowanie w ewidencji bilansowej i wykazywanie w bilansie Oddziału gruntów, które zostały przekazane w trwałą zarząd.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK⁵, oczekuje od Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK⁵, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK⁵, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

⁵ patrz przypis nr 2.